

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

III. De eidem necessaria Jurisdictione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

eiusmodi causa iuste auferetur. Ratio est; quia jus acquisitum fortius est acquirendum; ut hoc facilius impediatur, quam illud auferatur, l. fin. V. Hoc etenim, C. de Acquir. poss. § l. Qui autem, ff. Que in fraud. credit, cit. Suarez n. 7. & Palao n. 8. qui & apud cit. Barbolam n. 57. alii absolute concessæ approbationis revocationem sine rationabili causa & iniuste, quod nunquam præsumitur, factam, invalidam censent.

48. Quinto iisdem casibus ac modis, quibus ab Episcopo, à quo approbatio est concessa, ejus revocatio fieri potest ab ejus successore, ut aperte supponit *Constitutio* B. Pii V. quæ incipit *Romani*, edita 8. Idus Augusti 1571. dum successori approbatorum revocationem ad examen permittit, utique ad effectum approbationis vel reprobationis; ne revocationis ad examen nullus sit effectus. Ratio est; quia successor eodem jure utitur, quod ejus antecessor, eandemque cum illo obtinet potestatem, *Glossa in c. 1. V. Prædecessoris, de Solut.* Neque apparet ratio, cur ratas habere debeat omnes facultates concessas ab antecessore, cit. Suarez f. 8. n. 4. Miranda q. 45. art. 7. & Barbofa n. 49.

49. Quoad eam tamen revocationem ad examen inter antecessorem & successorem id discriminis intercedit; quod, licet Seculares uterque, Regulares tamen sacerdotes, prævio examine semel approbatos, ad examen revocare solus successor pro majori conscientia suæ quiete permittatur *Constitut.* *Piana cit.* quam per privilegiorum Regularium reductionem ad Concilii Tridentini terminos factam, à Gregorio XIII. *Constitut.* quæ incipit *In tanta*, Calend. Martii 1573. edita non revocatam, à S. Congreg. Cardd. Interpp. declaratum est, ut ex *Rodriquez Tom. 1. Regular. q. 59. art. 4.* *Lezana Summa cap. 18. n. 7.* & aliis refert cit. Barbofa n. 48.

ARTICULUS III.

De eidem necessaria Jurisdictione.

SUMMARIUM.

50. Istius defectus inducit nullitatem absolutionis.
51. Venialia dumtaxat, vel antè elavibus jam subiecta consistentem,
52. Et in mortis articulo constitutum absoluit quilibet Sacerdos,
53. Proprio Sacerdote in eo articulo absente,
54. Sine obligatione confessionis postea coram proprio repetenda.
55. Jurisdictio alia Ordinaria est & alia Delegata.
56. Ordinariam habent Papa, Episcopi, Abbates, parochi & similes.
57. Istorum autem commissarij delegatam,
58. Per subdelegationem aliquando, non semper, in alios transferendam.
59. Delegata acquiritur I. ex dispositione Juris,
60. II. Commissione hominis expressa, imò etiam tacita;
61. Quam neque futura ratihabitionis præsumptio;
62. Neque delegare valentis & presentis taciturnitas;
63. Neque licentia, si petatur, obtinenda fiducia;
64. Neque sola illius petitio, sine actuali consensu inducit.
65. III. Privilegiò: quò ea concessa est Ordinibus Religiosis,
66. Et per istorum Prælatos subditis Sacerdotibus communicatur.

67. Non tamen in Religiosos sine proprij
horum pralati consensu exerce-
tur.
68. IV. Consuetudine legitime prescri-
pta.
69. V. Benignitate Ecclesia, iurisdic-
tionis defectum aliquando sup-
pletis.

§0. **P**er hanc, ut n. 31. dictum, determi-
nantur subditi, in quos sacrâ Or-
dinatione manûsque Episcopalis
impositione collata Clavium, sive
absolvendi & ligandi, potestas per actua-
lem peccatorum remissionem exerceatur
adeo; ut ante collationem jurisdictionis
potestas illa perfecta & expedita non sit
ferè, sicut creatione Doctoris docendi &
judicandi accepta potestas exerceri nequit
ante assignationem cathedræ vel tribuna-
lis, in quibus actuali alicuius scientiæ pro-
fessione vel causarum judicialium cogni-
tione, definitioneque exerceatur, Navar-
rus in can. Placuit 3. dist. 6. de Pœnit. n.
19. Sotus in 4. dist. 18. q. 4. art. 2. Laiman
Lib. 5. tract. 6. cap. 10. n. 1. concl. 2. &
Bonacina Disp. 5. de Pœnit. q. 7. p. 1. n. 7.

§1. Exciipiuntur tamen ab his aliisque
DD. tres casus, quibus ex Ecclesiæ beni-
gnitate & perpetua consuetudine fideles
indiscriminatim omnes cujusvis sacerdo-
tis jurisdictioni subijciuntur, scilicet Pri-
mò, si habeant peccata solum venialia.
Secundò, si mortalia quidem, sed à qui-
bus jam semel legitime absoluti sunt, con-
fiteantur. Ratio utriusque est; quòd, cum
hujusmodi peccata confitendi obligatio
non sit, Ecclesiæ in fideles suos benignitati
conveniens fuerit; ut, quando ex devo-
tione & humilitatis sui que confusionis
vel conscientiæ puritatis & perfectioris
cum Deo conjunctionis studio illorum
confessionem suscipiunt, ab iis absolutio-
nem à quocunque vellent Sacerdote pete-

re permitterentur. Tertio instante arti-
culo seu periculo mortis, ex infirmitate
aut vi aliqua externa imminenti & mo-
raliter certò vel saltem probabiliter secu-
turæ, c. Eos qui 22. de Sent. excom. in 6.
Navarrus Manual. cap. 26. n. 31. Sylvester
V. Confessio n. 7. & Suarez de Pœnit. disp.
26. s. 4. n. 3. cum enim Pœnitentiæ Sa-
cramentum eò casu maximè necessariùm
sit, eadem Ecclesiæ benignitate permittum
est; ut fideles in articulo illo constituti à
quibusvis peccatis & censuris absolvi per-
quemlibet Sacerdotem, etiam censuratum,
depositum, degradatum, possent, ut
probè agnovit S. Synodus Tridentina Sess.
14. cap. 7. de Sacram. Pœnit. ad cuius finem,
Pè admodum, inquit, ne hac ipsa occa-
sione, peccatorum reservationis, aliquis
pereat, in Ecclesia Dei custoditum semper
fuit, ut nulla sit reservatio in articulo
mortis; atque ideo omnes Sacerdotes quos-
libet pœnites à quibusvis peccatis &
censuris absolvere possunt.

Inter hunc tamen periculi mortis &
duos casus priores id discriminis interce-
dit; quòd illò, non etiam his casibus va-
lida sit absolutio, collata ab excommuni-
cato vitando; cum jurisdictionis actualis
usus, quò ejusmodi censuratus caret, arg.
c. Ad probandum 24. de Sent. Tre jud. c.
c. 1. de Offic. vicar. in 6. pro solo articulo
mortis concessus sit, cap. 7. cit. Suarez
Disp. 26. de Pœnit. s. 5. n. 5. & cit. Laiman
cap. 10. n. 2.

Dubium hic est primò, an in articulo
illo constitutum simplex, propriò vel pri-
vilegiatò, & non-censuratò Sacerdote
præente, excommunicatus vitandus ab-
solvere possit. Quod, licet magni nomi-
nis DD. aliqui, relatorum Tridentini ver-
borum generalitate persuasi affirmant,
comunis tamen & vera Sententia negat &
evincit ratio; quia cap. 7. cit. S. Synodus
subvenire voluit necessitati fidelium in eo
articulo

articulo constitutorum; *Ne eorum aliquis peccat*: is autem, qui præsentem proprium, vel non censuratum Sacerdotem habet, in tali necessitate constitutus non est; cum à peccatorum vinculis absolutionem ab ordinario ejusve delegato aliòve legitimo Sacramenti Pœnitentiæ ministro valeat obtinere. Cui rationi non parùm roboris addunt relata verba Tridentini, *Ita in Ecclesia Dei semper custoditum*, asserentis; ut indicaret, quoad hanc rem non condi jus novum: sed declarari & approbari usu jam receptum in Ecclesia Dei: in qua moribundi à reservatis, non præsentem, sed absente duntaxat proprio Sacerdote, aut ex istius commissione ab aliis absolvi consueverunt, ut colligitur ex *can. Presbyteri 4. can. Aurelius 5. & can. fin. 26. q. 6.* quibus textibus pœnitentium infirmorum reconciliatio à presbyteris faciendâ dicitur iussione Episcopi: imò *can. fin. cit.* illis expressè negatur, nisi ille fuerit absens: uti & ex *Extravag. 1. V. Incendiarii, de Privileg. & Extravag. 1. V. Decernimus, de Sent. excom. utrobique inter com.* quibus pœnitentes certis casibus in articulo mortis ab inferioribus absolvi posse dicuntur, si pro absolutione ad Episcopum vel superiorem non valeant recurrere, Molina *Tract. 4. de J. & J. disp. 13. n. 2.* asserens, id à Gregorio XIII. declaratum, *cit.* Suarez *f. 4. n. 4.* Laiman *cap. 12. n. 14.* & Bonacina *de Pœnit. disp. 5. q. 7. p. 1. num. 10.*

Unde

54. Dubium oritur secundò, an, qui in mortis articulo, proprio vel privilegiatò vel non censuratò Sacerdote absente, à Sacerdote simplici vel excommunicato absolutus est, illò periculò præter expectationem cessante, proprio vel à reservatis absolventi ordinariam vel delegatam potestatem habenti iterum confiteri, seve superiori sistere teneatur. Ratio dubitan-

di est; quòd tali casu absolutus ab excommunicatione superiori, cum primùm potest, se præsentare jubeatur § *Incendiarios cit. c. Ea noscitur 13. V. Si verbò, de Sent. excom. & c. Eos qui 22. eadè Rubr. in 6.* ex quibus textibus ductò argumentò idem aliqui censent de peccatis saltem reservatis, censura non obnoxii. Verùm, quia hoc de solis reservatis censuram annexam habentibus jure expressum est, odiosam *cit.* textuum dispositionem ad cætera etiam reservata peccata porrigendam, cum Sylvestro *V. Confessor 1. n. 16.* & Navarro *Manual. cap. 6. n. 26.* negant *cit.* Suarez *disp. 36. f. 3. n. 6.* Laiman *cap. 12. n. 15.* & Bonacina *p. 1. n. 13.* qui hujus rationem ulteriorem reddunt; quòd moribundum à peccatis, quibus censura annexa non est, propriò, ab hoc delegatò vel privilegiatò & non-censuratò absente, directè & (censuris seclusis) absolute absolventi facultatem habeat quilibet Sacerdos: peccata autem directè & absolute semel remissa iterum confitendi obligatio non detur.

Porro, sicut externi, sic & interni 55. fori jurisdictionis duplex est, Ordinaria & Delegata: quarum illa competit ex officio vel munere, cui à Jure est annexa; ista ex delegatione seu commissione alicuius personæ, & aliquando, cum scilicet id specialiter expressum est, ipsius Juris, iuxta dicta *Lib. 1. tit. 29. n. 7. & Tit. 31. num. 6.*

Ordinariam jurisdictionem respectu totius Ecclesiæ seu Christi fidelium universonum solus Papa: Episcopi verò eorumque & sede vacante, Capitulum Cathedralium in spiritualibus Vicarii generales, Episcopi inferiores, Regulares, & aliquando etiam Seculares Prælati, & parochi hisque similes curati respectu fidelium suæ diocesis, Ordinis, Monasterii, parochialis vel alterius Ecclesiæ suæ, specialiter 56.

ciali iuren exemptorum, habent; quia horum omnium iurisdictione ei, quam obtinent, dignitati, beneficio vel officio à Jure est annexa, *can. Cuncta per mundum Sc. 9. q. 3. c. Cùm Episcopus 7. de Offic. Ordin. c. Omnis 12. hās Rubr. Sc.*

57. Delegatam habent, quibus sibi subditorum fidelium confessiones audiendi potestas à Papa, Episcopo, Parocho, aliòve curato, Ordinariam iurisdictionem obtinente, est commissa, *c. Cùm Episcopus cit. ibi, Vel per alium & c. Omnis cit.* ubi fideles peccata sua confiteri jubentur *Sacerdoti proprio*, id est, Parocho alterive ordinario, *Vel alieno*, id est, non ordinario cum proprii licentia vel ex ejus commissione, *Panormit. in c. Omnis cit. n. 7. Laiman. cit. cap. 10. n. 11. & Fagnanus in c. cit. n. 52.* qui aliique DD. rectè observant *cc. cit.* eisque quoad præsentem articulum consonam dispositionum *c. Si Episcopus 2. in 6.* procedere, sive peccatorum confessio ex præcepto semel in anno, sive ex devotione & pluries obeatur; quia *Persuasum semper in Ecclesia Dei fuit & verissimum esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam sacerdos in eum profert, in quem ordinariam aut delegatam non habet iurisdictionem*, verba sunt Concilii Trident. *Sess. 14. cap. 7. pr. de Sacram. Poenit.* Ratio est; quia absolutio Sacramentalis est actus sive sententia judicialis, & non nudum ministerium pronuntiandi & declarandi, remissa esse peccata confitenti, ex definitione ejusdem S. Synodi *Sess. cit. can. 9. Natura autem & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos duntaxat feratur, cap. 7. cit.* cum à non suo iudice ligari nullus valeat vel absolvi, *c. Quid autem 4. hic c. At si clerici 4. pr. de Judiciis l. 1. Sc. C. Si à non compet. Sc.*

58. An, qui iurisdictionem solummodo

delegatam obtinent; eam subdelegando committere, & confessiones excipiendi potestatem sibi commissam in alios transferre valeant, desumendum est ex generalibus principiis delegationis, traditis *Lib. 1. tit. 29. à cuius n. 16.* subdelegandi facultas ad causas particulares denegata est: nisi ipsi delegati sint summi Principis, aut vices suas aliis committendi potestatem acceperint à delegante. Ad causarum etiam universitatem delegatis stabilita solummodo est, quando ejusmodi causarum universitas annexa est officio seu muneri ordinario, istiusve ratione competit & per modum ejusmodi muneris est commissa. Quò modò ad excipiendas fidelium confessiones cum delegati non sint confessarii Regulares, & Parochorum cooperatores, ejusmodi potestatem subdelegandi facultatem eis non competere, ibidem est dictum. *n. 22.*

Ea autem; de qua sermo est, iurisdictione seu potestas absolvendi delegata diversimode acquiritur: & Primò quidem Jure communi, ex cuius dispositione cuivis sacerdoti, saltem non-excommunicato & vitando Christi fideles quoscunque casibus *n. 51.* enumeratis absolvendi competit potestas; & Episcopi iisque superiores & inferiores exempti prælati sine alia licentia eligere valent confessarium, à quo potestate à Jure accepta absolvantur, *c. fin.* Episcopis etiam tanquam sedis Apostolicæ delegatis ipsi exempti variis casibus subjiuntur per tradita suprà *Tit. 33. à n. 85.*

60. Secundò commissione hominis, sive expressò vel tacitò consensu alicujus eorum, quibus juxta paulò antè dicta eam iurisdictionem delegandi competit potestas. Ubi

Dubium est, quomodo in foro Poenitentiali interno exercenda iurisdictione tacitè commissa intelligatur. Sunt enim, qui eam

G g g }

qui eam

qui eam ex alicujus, qui delegare potest, presentis & sibi subditorum confessiones audiri sine contradictione videntis taciturnitate rectè intelligi, velint. Alii illius absentis ratihabitione de futuro nunc probabiliter præsumptam: & rursus alii licentiam ab illo solummodo petitam, licet non obtentam, sufficere volunt. Sed contra communem & certam doctrinam potiorum alicujus nominis T. T. & Canonistarum, talibus modis jurisdictionem pro foro interno tacite commissam rectè præsumi, negantium, & ex illa sic præsumpta collatas absolutiones habentium pro invalidis.

61. Et primò quidem, non sufficere ratihabitionem de futuro præsumptam, satis exploratum inde est; quòd Pœnitentiæ Sacramentum invalidè conferatur à sacerdote, qui jurisdictione caret eò tempore, quò pœnitens absolvitur: nunc autem securæ ratificationis fiducia absolvens, tempore absolutionis collatæ careat jurisdictione; cum ista non acquiratur sine consensu delegantis; quid, quod ex præsumpta ratificatione sua agitur, eò, quo agitur tempore, ignorat, ac proinde non consentit; quòd ignorantis nullus sit consensus, *l. Nec ignorans 10. C. de Donat.* ut, qui ignorat, ratificare non intelligatur, per tradita à Baldo *in l. 1. C. Qui admitt. ad possess.* & Menoch. *Lib. 2. Consil. 120. n. 37.* Confirmatur hæc ratio; quia Sacramentum Pœnitentiæ dependere nequit à futuro consensu superioris; cum, si à principio validum sit, futurà ratihabitione non egeat: & ista non securà, valorem non amittat. Si verò invalidum sit, ratihabitione securà non convalescat, sed invalidum maneat, de eoque procedant *Reg. Quod ab initio 29. ff. & Reg. Non firmatur 18. in 6. Sylvest. V. Confessor 1. q. 6. d. 8. Navarrus Manual. cap. 9. n. 6. citat. Suarez Disp. 27.*

f. 4. n. 16. & Lugo Disp. 19. n. 21.

Neque huic resolutioni adversatur *Reg. Ratihabitionem 10. in 6.* vel, quòd Baptismus & quædam alia Sacramenta ex futuri consensu præsumptione legitimè administrantur, partim; quia Regula illi locus non est in Sacramento Pœnitentiæ; quòd, cum in isto absolutio non hominis, sed Christi nomine & autoritate conferatur, nullus homo eam valeat ratificare; quia in actibus suo, non alieno, nomine gestis, & in iis, qui semel invalidè gesti convalescere possunt, ratificatio locum habet; ut ad *Reg. cit.* dicitur. Accedit; quòd ad Sacramenti Pœnitentiæ valorem necessaria sit jurisdic-tio, quæ à delegante sine ejus consensu non obtinetur.

Deinde non sufficit delegatio præsumpta ex sola ejus, qui delegare valet, 62. *vg. Parochi presentis & subditi sui, confessionem audiri scientis, taciturnitate;* cum enim parochus præsens tacere possit quòd vel subditum suum peccata solum venialia, aut à quibus jam semel absolutus est, confiteri: vel confessarium eligendi, vel sacerdotem quorumvis fidelium confessiones audiendi privilegiò munitum esse existimet &c. solà ejusmodi taciturnitate subditum suum absolvendi licentiam dare, in eumque jurisdictionem delegare, non rectè præsumitur.

Neque cum hoc pugnat; quòd coram extraneo sacerdote, presentè & non contradicente Parocho, contrahentium matrimonia subsistant, & Parochi presentis taciturnitas pro tacita licentia habeatur per tradita *Lib. 4. tit. 3. n. 69.* quia hoc casu Parochi taciturnitas pro licentia tacita idcirco vel maximè habetur; quòd, cum Parochus fere certus sit, suorum Parochianorum matrimonii assistendi licentiam aliunde non haberi, præsens & extranei sacerdotis assistentiæ ma-
rimoniali

rimoniali, cùm facile posset, non contradicens, in eam tacitè consentire præsumatur: sicut etiam jurisdictionem tacitè delegare præsumeretur, si neque pœnitentem, neque sacerdotem ejus confessionem excipientem cuilibet sacerdoti confitendi, vel quorumlibet confessiones audiendi privilegio munitum, & aliunde acceptam jurisdictionem non habere sciens, ac præiens, cùm sine incommodo posset, non contradiceret sed acquiesceret, *citt.* Suarez n. 17. Coninck *Disp. 8. de Pœnit. n. 35.* & Palao *Tract. 23. disp. univ. p. 14. n. 3. in fine.*

63. Præterea non sufficit delegatio præsumpta sub conditione, quòd superior confessiones excipiendi licentiam concederet, si sciret, vel ab eo peteretur; quia valor absolutionis exigit jurisdictionem in sacerdote actu existentem, non solummodo futuram; cùm, quæ actu non existit, actu non operetur: & absolutio, quæ propter jurisdictionis actualis defectum nunc invalida est, valida effici amplius non possit, *citt.* Suarez *Disp. 7. s. 4. n. 16.* & Lugo n. 22.

64. Demum etiam non sufficit licentia solummodo petita; quia, ut dictum, jurisdicctio ab eo, qui delegare valet, non acquiritur solâ licentiæ petitione: sed exigitur illius consensus & voluntas, quâ eam dare velit, verbò, scripturâ, nutu, aliòve signò vel indicio externò sufficienter manifestata, *citt.* Suarez n. 20. & Laiman. n. 15.

65. Tertiò jurisdicctio pro foro Pœnitentiæ acquiritur privilegio: quòd à sede Apostolica obtento omnibus Religiosis præcipuè Mendicantibus concessum est; ut quorumcunque fidelium ad eos accedentium confessiones audire possint, eosque absolvere à quibuscunque peccatis, etiam sedi Apostolicæ reservatis, & à quibusvis censuris & pœnis Ecclesiasti-

cis ex illis resultantibus, exceptis iis, quæ Bullâ Cænz comprehenduntur, *Constitut.* Pauli III. quæ incipit *Cùm inter* 3. Junii 1545. & *Constitut.* Gregorii XIII. *Alleg. in Compend. Privileg. Soc. JESU V. Absolutio* §. 1. Circa quod privilegium probè notanda duo sunt.

Prius est, illud immediatè concessum ipsi Ordinibus Religiosis; ut illò istorum Prælati uti ipsi, & id communicare valeant sibi subditis & ab Ordinario approbatis Religiosis particularibus, quos ad Sacramentum Pœnitentiæ fidelibus ministrandum idoneos judicârunt, ut colligitur ex *Clement. Dudum* 2. §. *Statuimus* ibi, *Ut Fratres, qui ad hoc à superioribus suis Regularibus electi fuerint, confessiones audire liberè valeant* &c. de *Sepult.* & de *Societate JESU* Suarez *Tom. 4. de Religione tract. 10. Lib. 9. cap. 2. à n. 3.* de aliis Religionibus *Miranda Tom. 1. Manual. Prælat. g. 45. art. 12.* Laiman. *cap. 10. cit. n. 19.* & alii tradunt. Unde consequens Imprimis est, Religiosos particulares fidelium confessiones excipiendi sacro muneri sine Prælatorum & similium superiorum suorum consensu & voluntate se ingerere non posse: & si se ingerere præsumant, collatas ab ipsis absolutiones (communi errore seclusò) invalidas esse. Deinde, iisdem Religiosis particularibus confessiones excipiendi facultatem à superioribus suis restringi ad certos duntaxat fideles v.g. ad viros posse; ut istorum duntaxat, non etiam foeminarum confessiones excipere valeant. Demum, iisdem semel concessam jurisdictionem & confessiones excipiendi facultatem ex iusta, etiam non notoria causa, v.g. ob se prodentem scientiæ defectum vel timorem indebitæ administrationis Sacramenti, vel in alicujus delicti commissi pœnam iterum posse auferri; ut Sacramentum sine nova licentia invalidè admini-

administrent : quantumvis, si alicui illius administrationem simpliciter interdiciant, jurisdictionem ad valorem absolutionis necessariam, si non expriment, auferre voluisse, non præsumantur, *citr.* Suarez *cap. 2. n. 27.* Miranda *q. cit. art. 3.* & Laiman. *cit. n. 19.*

67. Posterius est, vi illius privilegii, licet generaliter & respectu quorumcumque fidelium ad Religiosos accedentium concessum sit, excipi non posse confessiones Religiosorum Ordinis diversi: qui, si alterius confessorii eligendi licentiam non habeant, à tali absolvi regulariter non possunt: sed pro peccatorum suorum absolutione obtinenda adire debent sacerdotem sui Ordinis, ab istius superiore deputatum. Ratio est; quia privilegio generali, si non exprimat, derogatum non censetur statuto vel consuetudini particulari, *c. 1. de Constitut. in 6. Reg. In 1610 jure 80. ff. & Reg. Genervi 34. in 6.* Regularium autem & laudatissimæ observantiæ Ordinum plerique muniti sunt speciali privilegio: in iisve consuetudine receptum est; ne eorum Religiosi contra superiorum suorum voluntatem aliis confiteantur, ut constat ex *Extravag. 1. §. Electi. V. Non Religiosus. de Privileg. ex Compend. Privileg. Cisterciens. V. Confessor. §. 3. Mendicant. V. Eodem §. 6. & 7. Societatis JESU V. Confessorius §. 5. &c.* & disertè docent Rodriguez *Tom. 1. Regular. q. 60. art. 6. & q. 62. art. 5. cit.* Suarez *Tract. 8. Lib. 2. cap. 16. à n. 12.* & Laiman. *n. 20.* id extendentes ad confessiones Monialium, quæ confiteri debent sacerdotibus à propriis ipsarum Prælati approbatis, *Regulariter*, inquam, propter Religiosos itinerantes, qui, si sacerdotis sui Ordinis copiam non habeant, alterius Ordinis Regulares vel Seculares sacerdotes accedere, & ab his (reservatorum tamen

non nisi sub obligatione superiori suo fessendi) absolutionem obtinere valent, *citr.* Rodriguez *q. 62. art. 5.* & Suarez *cap. 17.* qui aliq̄ue DD. *citr.* de hoc Regularium privilegio plura dabunt.

Quartò, fori interni jurisdictionem 68. consuetudine legitime præscripta acquiri, cum Panorm. *in c. fin. n. 5.* & Franco *in c. Si Episcopus 2. in 6. n. 3.* docent Navarrus *in can. Placuit. 3. dist. 6. de Panis. n. 40.* Sylvester *V. Confessor. n. 8. in fine, cit.* Laiman. *Tract. 7. cap. 5. n. 4.* & Pirrhing *ad hanc Rubr. n. 36. not. 3.* Iam tamen, si jurisdictionis illius possessio vel quasi bonâ fide continuata sit 40. annis cum titulo, vel tantò tempore, cujus initii memoria non exiit, *arg. c. 1. de Præscript. in 6.*

Neque in contrarium facit reprobatio consuetudinis, tribuentis facultatem eligendi sacerdotem non suum sine licentia proprii pastoris, prodita *c. Si Episcopus cit.* quia consuetudinis reprobatio solum generalis non afficit immemoriam & huic æquivalentem, per tradita *ad Rubr. de Consuet. n. 46.* Cujus ratio est; quia consuetudo & præscriptio immemorialis æquiparantur privilegio, ex certa scientia à Principe concessio, *c. Super quibusdam 26. §. Præterea, de V. S. & l. Hoc jure 3. §. 4. ff. de Aqua quot. & ast. Menoch. Lib. 3. præsumpt. 131. n. 34.* Gonzalez *ad Reg. 8. gloss. 33. n. 4.* & Barbosa *in c. Super cit. n. 7.* quam proinde consuetudinis ac præscriptionis derogatio generalis non afficit, nisi ejus faciat mentionem, *arg. c. 1. de Constitut. in 6. & Reg. Genervi cit.* Quare verisimilius est, hujusmodi præscriptionis & consuetudinis vi à communitate aliqua confessoris eligendi facultatem acquiri posse: & si hæc nequeat, fori tamen interni jurisdictionis vi illà poterit acquiri; quòd istam confereas minus suspecta sit de irrationalitate,

bilitate, ullôque Jure reprobata non reperiatur.

69. Quinto, eandem jurisdictionem tribuit, illiusve, aliò titulò legitimè non acquisitæ, defectum benigna & provida mater Ecclesia supplet casu, quò sacerdos potestatem absolvendi ordinariam vel delegatam habere, communi errore existimatur, arg. l. Barbarius 3. ff. de Offic. Prat. & s. Veruntamen, post can. Infamis 3. q. 7. quod tali casu illius defectum suppleri exposcat utilitas, imò necessitas publica animarum; ne ab aliena malitia & communi atque inculpatâ ignorantia patiantur detrimentum. Qua de re actum est Lib. 2. tit. 1. art. 3.

ARTICULUS IV.

De Casuum Reservatione.

SUMMARIUM.

70. Reservatio, Ecclesie & animarum bono introducta,
 71. Afficit sola peccata mortalia,
 72. Modò, lege reservante expressò, consummata,
 73. Ecclesie Clavibus antè non subiecta & remissa,
 74. Et quorum reservatio jure certa est.
 75. Merè interna reservationi obnoxia sunt,
 76. Quando cum actu externo mortali sunt conjuncta.
 77. Peccata sibi reservare non solent parochi:
 78. Et Episcopi non debent, nisi magna moderatione.
 79. Certi duntaxat casus reservari permitti pro Regularibus,

80. Et reservati sunt pro Religiosis Societatis JESU.
 81. Reservatio alia Penalis & alia non Penalis est.
 82. Quarum hanc, non etiam illam, incurrunnt ignorantés.
 83. A reservatis absolvunt, qui & quibus peccata reservarunt.
 84. A casibus Papalibus pueros, mulieres, senes & Episcopi,
 85. Religiosi Mendicantes & aliquando alii:
 86. Ceteros fideles Episcopi, si casus illi occulti,
 87. Et Mendicantes absolvunt, si Bullæ Cœna non contineantur.
 88. A casibus Episcopalibus iidem non absolvunt sine licentia Episcoporum:
 89. A quibus delegati etiam peregrinos absolvere possunt.
 90. Regulares à reservatis fere superiores immediati & ab his delegati:
 91. Et ex privilegio aliquando alii absolvunt.

Casus reservati vocantur graviora quædam & valde enormia peccata, à quibus inferior confessarius pœnitentes, in quos alias ordinariam vel delegatam jurisdictionem habet, absolvere nequit propter defectum jurisdictionis, ad illa sibi non concessa vel ablata; ut propterea ejusmodi peccati commissi sibi conficito extra mortis articulum pro absolutione, vel confessario pro facultate illum absolvendi recurrendum sit ad Papam, Episcopum, aliumve Prælatum vel superiorem, qui ab ejusmodi peccatis absolvendi potestatem inferiori denegatam vel ablatam reservandò sibi appropriavit: ut colligitur ex Concilio Tridentino, peccata quædam non

H h h

dam non